

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 22^{ΑΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1962

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΕΠΑΜ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΘΛΟΘΕΣΙΑΣ

Κατόπιν προτάσεως της Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας ἡ ἀμλοθεσία τοῦ κ. Ἀναστασίου Καραϊωσήφογλου διὰ τὴν προκήρυξιν βραβείου δραχμ. 25.000 πρὸς συγγραφὴν ἴστορίας τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Ἐγκρίνεται ἡ κατάθεσις ὑπὸ τοῦ κ. Βασιλ. Τσίγκα κεκλεισμένου φακέλου ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς Ἀκαδημίας (ἀρ. πρωτ. 45139).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΒΟΤΑΝΙΚΗ.— Περὶ τῆς πορφυρᾶς χρωστικῆς τοῦ ἐντόμου Πυρρόκορις ἡ ἀπτερος, ὑπὸ Ιωάνν. Χ. Πολίτου*.

Ἡ Πυρρόκορις ἡ ἀπτερος (*Pyrrocoris apterus L.*) ἀνήκει εἰς τὰ ἡμίπτερα, ἀπαντᾷ δὲ εὐρέως πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς ἄλλας περιοχάς, ἔχει δὲ χρῶμα πορφυροῦ μετὰ μελανῶν κηλίδων καὶ ζῆ ἐπὶ διαφόρων φυτῶν (Φιλύρα, Κρανία, Κλήθρα, Δρῦς κ.ἄ.).

Τοῦ ἐντόμου τούτου, τὸ ὅποῖον ἀνεύρομεν ἐν Ἀττικῇ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἐλλάδος, προέβημεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος, τὸ ὅποῖον εἶχεν ἀνεπαρκῶς μελετηθῆ. Ἡ εὐκολία τῆς συλλογῆς μεγάλης ποσότητος τοῦ ἡμιπτέρου τούτου ὥθησε τὸν C. *Physalix* εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἐρυθρᾶς χρωστικῆς οὔσίας ἡ ὅποία εὑρίσκεται εἰς τὸ περίβλημα αὐτοῦ, τὰ σχετικὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς μελέτης ταύτης ἀνε-

* JEAN POLITIS, Sur la matière pigmentaire de *Pyrhocoris apterus* (L.).

κοίνωσε, τῷ 1894, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων. Κατὰ τὸν ἐρευνητὴν τοῦτον ἡ ἐρυθρὰ οὔσια τοῦ ἐντόμου, προσλαμβάνουσα διὰ πυκνοῦ θειαικοῦ δέξιος χροιάν λώδη, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς συγγενῆς μὲ τὴν καρωτίνην· ἡ χρωστικὴ δὲ αὔτη, οὖσα ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ, διαλύεται, ὡς ἡ καρωτίνη, ἐντὸς διθειούχου ἀνθρακος ἢ ἐντὸς οἰνοπνεύματος. Ἡ χρησιμοποιηθεῖσα πρὸς τοῦτο μέθοδος ἦτο ἡ ἔξης:

Δύο λίτρα τῶν ἐντόμων, προσφάτως συλλεγέντων, ἀπεξηράνθησαν ἐν τῷ κενῷ. Ἀκολούθως ἡ ἀποξηρανθεῖσα οὔσια κατειργάσθη διὰ διθειούχου ἀνθρακος ἢ οἰνοπνεύματος. Τὰ διαλυτικὰ μέσα ταῦτα διαλύουν καρωτινώδη οὔσιαν ἐκτὸς δύμως ταύτης ὑπάρχει, ὡς ἀπέδειξεν ὁ Schultze, ἐτέρᾳ ἐρυθρᾷ χρωστικῇ οὔσιᾳ, ἀσχετος πρὸς τὸς καρωτίνας, εἰς τὴν ὄποιαν ἀκριβῶς ὀφείλεται τὸ ὥραῖον ἐρυθρὸν χρῶμα τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐντόμου. Ὁ P. Schultze (1913) ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὸ περιβλήμα τοῦ ἐντόμου τούτου ὑπάρχουν δύο διαφορετικὰ ἐρυθροκίτριναι χρωστικαί, αἵτινες ἀντιδροῦν διαφόρως κατὰ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πυκνοῦ θειαικοῦ δέξιος. Ὁ ἐρευνητὴς οὗτος δὲν ἤδυνημην νὰ ἀναφέρῃ μετὰ βεβαιότητος περισσότερα περὶ τῆς βασικῆς χρωστικῆς οὔσιας, εἰς ἣν ὀφείλεται τὸ ἐν λόγῳ πορφυροῦ χρῶμα. Ἡ ἀτελής αὕτη ἔξετασις τῆς ὑπὸ συζήτησιν χρωστικῆς ὥμησεν ἡμᾶς πρὸς σχετικὴν ἐρευναν ἐξ ἣς κατελήξαμεν εἰς τὰ ἀκόλουθα πορίσματα.

Ἐνῷ τὰ καρωτινοειδῆ, ὡς εἶναι γνωστόν, διαλύονται εἰς τὰ συνήθη ὅργανικὰ διαλυτικὰ μέσα, ἀντιμέτως ἡ ἐρυθρὰ χρωστική, εἰς τὴν ὄποιαν ὀφείλεται τὸ ρηθὲν πορφυροῦ χρῶμα, παραμένει ἀδιάλυτος εἰς τὸ οἰνόπνευμα, τὸν αἰθέρα, τὸ χλωροφόριον, τὴν τολουόλην, τὸν πετρελαϊκὸν αἰθέρα καὶ τὸν θειοῦχον ἀνθρακα. Αὕτη παρουσιάζει ἀντιδράσεις τῶν μελανινῶν πρὸς τὰς ὄποιας πιθανὸν νὰ εἶναι συγγενῆς. Τὴν οὔσιαν ταύτην ὀνομάζομεν *Πυρροκορείνην*.

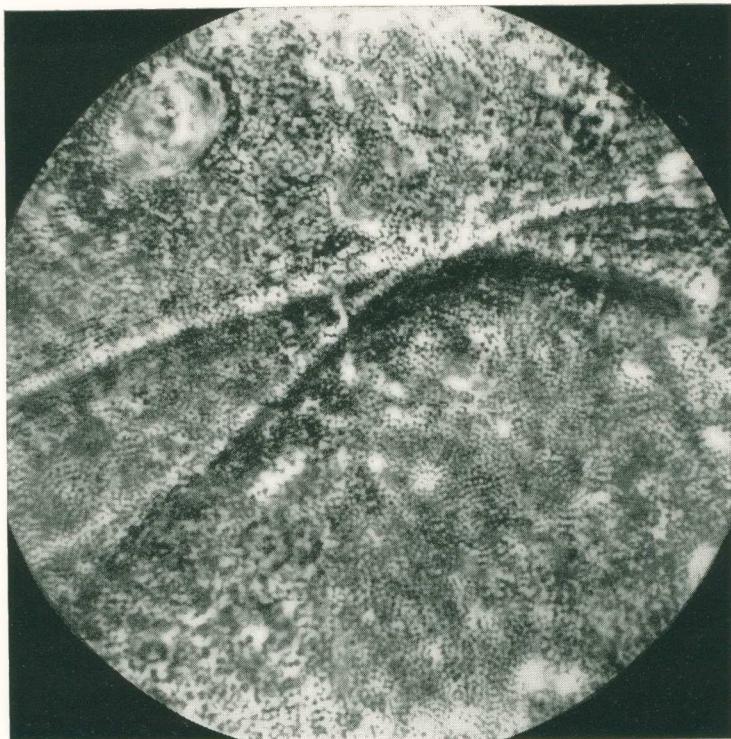
Πλὴν τῆς χημικῆς ἐρεύνης ἡ προσοχὴ ἡμῶν ἐστράφη καὶ εἰς τὴν ἔξετασιν τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς τῆς χρωστικῆς ἐντὸς τῶν κυττάρων τοῦ περιβλήματος τοῦ ἐντόμου. Πρὸς τοῦτο ἔξητάσθησαν λεπτόταται τομαὶ ἀπὸ νεαρώτατα ἐντομα, τὰ ὄποια συνελέξαμεν βιοῦντα ἐπὶ τῆς Φιλύρας καὶ ἀλλων φυτικῶν εἰδῶν.

Ἐκαστον τῶν περιεχόντων τὴν ἐρυθρὰν χρωστικὴν κυττάρων, κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, ἐγκλείει, πλὴν τοῦ πυρῆνος καὶ τοῦ πρωτοπλάσματος, σφαιρικὰ σωμάτια, τὰ ὄποια εὑρίσκονται ἐν αὐτῷ καὶ ἔχουν χρῶμα ἐρυθρόν.

Συχνάκις ἐπὶ τῶν σωμάτιών τούτων παρατηροῦνται μικραὶ σφαιρικαὶ ἐκφύσεις, αἱ ὄποιαι μεγενθυνόμεναι λαμβάνουν ἐρυθρὰν χροιάν.

Ἡ χρωστικὴ αὕτη οὐδέποτε παρετηρήθη ὑφ' ἡμῶν ἐντὸς τοῦ πυρῆνος, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος. Ἐνεκα τούτου φρονοῦμεν ὅτι αὕτη, ἐμφανίζομένη ὡς κληρονομικὸς χαρακτήρ, ὀφείλεται εἰς ὡρισμένον γεννητὴν ἐδρεύοντα ἐντὸς τοῦ πυρῆνος. Ὁ γεννητὴς οὗτος ἔξερχόμενος τοῦ πυρῆνος πολλαπλασιάζεται δι' ἐκφύσεως

ΙΩΑΝΝ. ΠΟΛΙΤΟΥ. — ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ ΧΡΩΣΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΝΤΟΜΟΥ ΠΥΡΡΟΚΟΡΙΣ
Η ΑΠΤΕΡΟΣ

Εἰκ. 1 — Κοκκία Πυρροκορείνης

ἐν τῷ πρωτοπλάσματι καὶ ἔχει τὴν εἰδικὴν ικανότητα νὰ παράγῃ τὴν πορφυρὰν χρωστικήν.

RÉSUMÉ

Le manque d'une étude complète de la substance colorante rouge de *Pyrrochoris apterus* m'a engagé à entreprendre des recherches dans le but de caractériser cette substance.

Je donne un résumé des résultats auxquels je suis arrivé. Cette substance est insoluble dans l'alcool, le chloroforme, l'acétone, le toluol, l'ether de pétrole, le sulfure de carbone. On constate également son insolubilité dans l'eau, aussi dans la glycerine, le formol, le créosote, les essences et les graisses. Ce pigment ne présente pas les caractères de solubilité des carotinoides. Il se rapproche des mélaninnes qui sont aussi insolubles dans les solvants organiques.

Cette substance pigmentaire rouge de *Pyrrochoris apterus* nous l'appelons *Pyrrhocoreine*. Dans cette communication nous résumons aussi les observations que nous avons faites sur la formation cytologique de la substance colorante rouge dans les cellules du tégument de *Pyrrhocoris apterus*. Chacune de ces cellules, à son âge jeune, contient outre le noyau et le cytoplasme, de très petits grains dont la couleur d'abord rouge pale, s'accentue peu à peu. A un stade plus avancé, l'on voit ces grains subir un accroissement de volume assez sensible. Certains de ces éléments produisent un petit renflement. Ceux-ci grossissent et finissent par s'isoler et prennent la forme des sphérules. Ces recherches permettent de constater que la substance colorante rouge apparaît d'abord dans le cytoplasme, au sein de corpuscules spéciaux que nous considérons comme organites spécifiques dans lesquels cette substance rouge s'élabore. D'autre part, la présence de cette substance, dans le tégument de *Pyrrhocoris apterus* L., est un caractère héréditaire. Ces faits nous ont conduit à supposer qu'un gène après être sorti du noyau, constituerait un corpuscule sphérique, ayant la faculté de s'accroître et de se multiplier, possédant la propriété de produire la substance colorante rouge.